

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I
VODOPRIVREDE REPUBLIKE SRBIJE**

Samo za internu upotrebu

**REZULTATI ISPITIVANJA PROIZVODNE I UPOTREBNE
VREDNOSTI (VCU TEST) NOVOSTVORENIH I STRANIH SORTI
KRMNOG BILJA U OGLEDNOM POLJU I LABARATORIJU U
PERIODU 2006/07. GODINE**

Beograd, 2007. godine

Ispitivanje sorti u oglednom polju obavile su sledeće organizacije:

1. Institut za krmno bilje, Kruševac
2. Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
3. Agroinstitut "Sombor", Sombor
4. Centar za poljoprivredna i tehnološka istraživanja, Zaječar
5. Institut za stočarstvo, Zemun
6. P.D.S. Institut "Tamiš", Pančevo

Hemijsko – tehnološke analize obavio je:

1. Institut za krmno bilje, Kruševac

SADRŽAJ

Strana

I MATERIJAL I METODIKA.....

II REZULTATI ISPITIVANJA PROIZVODNE I UPOTREBNE VREDNOSTI
(VCU TEST) U OGLEDNOM POLJU I LABARATORIJ.....

JARI STOČNI GRAŠAK – *Pisum sativum L.ssp. sativum var.sativum*

Sorta 1.....

Sorta 2.....

Sorta 3.....

Sorta 4.....

STOČNI BOB – *Vicia faba L.*

Sorta 1.....

Sorta 2.....

LUCERKA – *Medicago sativa L.*

Sorta 1.....

Sorta 2.....

Sorta 3.....

FRANCUSKI LJULJ – *Arrhenatherum elatius (L).P. Beauv*

Sorta 1.....

I MATERIJAL I METODIKA

U sortnim mikroogledima u periodu 2006/2007. godine završeno je ispitivanje za 4 sorte stočnog (proteinskog) graška, 2 sorte stočnog boba, 3 sorte lucerke i 1 sortu francuskog ljujla.

Ispitivane sorte zavedene su u Registar prijavljenih sorti.

Šifra sorte:

Reg. broj:

1. STOČNI GRAŠAK – Standard: Javor

1	320-04-00937/2006-08
2	320-04-00938/2006-08
3	320-04-00939/2006-08
4	320-04-00283/2006-08

2. STOČNI BOB – Standard: Uran

1	320-04-00940/2006-08
2	320-04-00936/2006-08

3. LUCERKA Standard: NS - Mediana ZMS V

1	320-04-00923/2006-08
2	320-04-00924/2006-08
3	320-04-01190/2006-08

4. FRANCUSKI LJULJ – Standard: Goč

1	320-04-01350/2006-08

Ogledi sa lucerkom i francuskim ljujdom izvedeni su na lokalitetima: Novi Sad, Kruševac, Sombor, Zaječar i Zemun (Dobanovci) a sa stočnim proteinskim graškom i stočnim bobom na lokalitetima: Novi Sad, Kruševac, Sombor i Pančevo.

Ogledi za sve ispitivane sorte izvedeni su po planu slučajnog blok sistema u pet ponavljanja sa sledećim elementima:

	leguminoze i trave	stočni grašak	stočni bob
dužina osnovne parcele	5 m	5	5
širina osnovne parcele	1 m	2	2
površina osnovne parcele	5 m ²	10 cm ²	10 cm ²
razmak između redova	20 cm	20 cm	50
razmak u redu	-	-	5
broj redova na parceli	5	10	4
razmak između blokova	100 cm	100 cm	100

U toku ispitivanja sorti praćene su sledeće osobine:

- datum nicanja (dan kada se pojavi kompletan red),
- gustina nicanja, bokorenje, poleganje (ocena 1- 9),
- visina biljke (cm) utvrđuje se neposredno pred svaku kosidbu,
- brzina regeneracije (cm) utvrđuje se merenjem visine biljaka 14 dana posle kosidbe,
- gustina useva na kraju vegetacije (ocena 1-9),
- broj mahuna po biljci i masa 1000 zrna
- otpornost prema bolestima (ocena 1-9),

Hemijsko tehnološke analize rađene su u drugoj godini ispitivanja (2007. godine) na prosečnim uzorcima iz četiri otkosa kod leguminoza i tri otkosa kod trava.

Hemijsko - tehnološke analize za ispitivane sorte rađene su u Kruševcu i to po sledećim metodama:

- procenat sirovih proteina se utvrđuje tako što se ukupan azot dobijen Kjeldalovom metodom pomoću Kjeltac uređaja pomnoži sa 6,25 (koeficijent za proteine biljnog porekla) kod leguminoza i sa 5,25 kod trava
- procenat sirove celuloze se utvrđuje prema modifikovanoj Hannerger-Stohmanovoj metodi,
- procenat mineralnih materija (pepela) utvrđuje se žarenjem uzoraka u električnoj Mufalnoj peći na temperaturi od 500-600°C,
- procenat masti se utvrđuje Soxhlet-ovom metodom,
- higroskopna vlaga i suva materija dobijaju se sušenjem uzoraka na temperaturi od 105°C
- bezazotne ekstraktivne materije (BEM) utvrđuju se oduzimanjem od sto ukupnih vrednosti: proteina, celuloze, higroskopne vlage, mineralnih materija i masti.

Rezultati ispitivanja obrađeni su po godinama i lokalitetima i prikazani u tabelama.

Prinos zelene mase i suve materije, prinos zrna, kao i sadržaj proteina obrađeni su metodom analize varijanse po planu potpuno slučajnog blok sistema a ocena značajnosti na osnovu F testa i danteovog testa parna poređenja za nivoe rizika od 5 i 1%.

Sorta 1

Reg. broj 320-04-00937/2006-08

Botanička pripadnost: **JARI STOČNI GRAŠAK**- *Pisum sativum L. ssp. sativum var. sativum*

U poredjenju sa sortom **Javor** koja je poslužila kao standard, **Sorta 1** odlikuje se sledećim osobinama:

Biljka: visina biljke – 60,8 cm sorta, za 5,7 cm viša od standarda

Visina biljke do prve mahune – 38 cm sorta, za 0,9 cm viša od standarda

Broj mahuna po biljci – 6,1 sorta, za 0,4 veći od standarda

Masa 1000 zrna - 210,4 sorta što je za 22,9 manja od standarda

Broj dana od nicanja do cvetanja: 38 dana sorta, za 4 dana ranija od standarda

Broj dana od nicanja do zrenja: 80 dana sorta, za 2 dana ranija od standarda

Otpornost na poleganje (ocena 1-9): 6,25 sorta za 1,13 veća od standarda

Sadržaj celuloze (%): 7,87 sorta za 0,12 manji sadržaj od standarda

Produktivnost

U proseku godina i lokaliteta Sorta 1 je ostvarila vrlo značajno veći prinos zrna (2732⁺⁺ kg/ha) za 538 kg u odnosu na standard Javor (2194 kg/ha). Prinos proteina je bio veći za 311 kg u poredjenju sa standardom.

Tabela 1. PRIVREDNA VREDNOST SORTE U KOMPARACIJI SA STANDARDOM (kg/ha)

Lokalitet	Godina	Prinos zrna (14% vlage) u kg	
		Sorta 1	Javor
Novi Sad	2006	3902	3422
	2007	2988	2074
	ξ	3445	2748
Kruševac	2006	1398	1590
	2007	3656	2400
	ξ	2527	1995
Sombor	2006	2852	1984
	2007	2188	1824
	ξ	2520	1904
Pančevo	2007	2143	2065
\bar{x} (2006-2007.)		2732 ⁺⁺	2194
d	0.05	208	
	0.01	253	
cv		12,92	

Tabela 2. - MORFOLOŠKE OSOBINE I MASA 1000 ZRNA

Lokalitet	Godina ispiti.	Visina biljke (cm)		Visina do prvih mahuna (cm)		Broj mahuna po biljci	
		Sorta 1	Javor	Sorta 1	Javor	Sorta 1	Javor
Novi Sad	2006	46	44	32	32	7	6
	2007	43	47	31	31	7	6
	ξ	44,5	45,5	31,5	31,5	7	6
Kruševac	2006	69,3	66,1	45,3	45,2	4,2	4,1
	2007	62,9	53,3	43,3	40,0	5,7	5,2
	ξ	66,1	59,7	44,3	42,6	4,9	4,6
Sombor	2006	90	77	-	-	9,6	6,8
	2007	75	55	-	-	5	8
	ξ	82,5	66	-	-	7,3	7,4
Pančevo	2007	50,0	49,0	-	-	5	5
\bar{x} 2006-2007		60,8	55,1	38	37,1	6,1	5,7

Nastavak tabele 2.

Lokalitet	God. ispit.	Broj etaža u mahuni		Masa 1000 zrna (g)	
		Sorta 1	Javor	Sorta 1	Javor
Novi Sad	2006	4	3	196	224
	2007	3	5	219	246
	ξ	3,5	4	207,5	235
Kruševac	2006	-	-	162	209,5
	2007	3,9	3,6	235	243,2
	ξ	3,9	3,6	198,5	226,3
Sombor	2006	-	-	218	233
	2007	5	5	231	206
	ξ	5	5	224,5	219,5
Pančevo	2007	-	-	211,1	252,5
\bar{x}	2006-2007	4,1	4,2	210,4	233,3

Tabela 3. - FENOLOŠKA OPAŽANJA, OTPORNOST NA POLEGANJE

Lokalitet	Godina ispit.	D a n a				Poleganje (ocena 1 - 9)	
		nicanje- cvetanje		nicanje – zrenje		Sorta 1	Javor
		Sorta 1	Javor	Sorta 1	Javor		
Novi Sad	2006	37	44	79	83	9,0	9,0
	2007	50	54	82	93	9,0	9,0
	ξ	43,5	49	80,5	88	9,0	9,0
Kruševac	2006	32	33	67	65	5,0	5,0
	2007	36	39	74	74	5,0	1,0
	ξ	34	36	70,5	69,5	5,0	3,0
Sombor	2006	34	43	81	84	9,0	5,0
	2007	33	44	83	85	7,0	6,0
	ξ	33,5	43,5	82	84,5	8,0	5,5
Pančevo	2007	41	41	89	89	3,0	3,0
\bar{x}	2006-2007	38,0	42,4	80,5	82,7	6,25	5,12

Tabela 4. HEMIJSKO-TEHNOLOŠKE OSOBINE ZRNA (%) U PROIZVODNOJ 2007. GODINI

Lokalitet	Ponavlj-anja	Sirova celuloza		Masti		Sirovi pepeo		BEM	
		Sorta 1	Javor	Sorta 1	Javor	Sorta 1	Javor	Sorta 1	Javor
Kruševac	I	8.24	8.25	2.74	2.96	3.73	3.91	58.24	57.21
	II	8.72	7.38	2.77	3.76	4.69	4.54	55.19	55.53
	III	6.52	9.04	2.16	3.34	3.75	3.90	57.62	55.33
	IV	7.63	8.09	2.56	2.87	3.29	4.53	59.14	57.12
	V	8.22	7.20	3.20	2.03	4.43	3.91	56.18	59.93
ξ		7,87	7,99	2,69	2,99	3,98	4,16	57,27	57,02

Tabela 5. - SADRŽAJ SIROVIH PROTEINA (%)

Lokalitet	Ponavljanja	Sorta 1	Javor	Prinos proteina (kg/ha)	
				Sorta 1	Javor
Kruševac	I	27.05	27.67	814	650
	II	28.63	28.79	1000	646
	III	29.95	28.39	863	596
	IV	27.39	27.39	843	490
	V	27.97	26.93	912	496
ξ		28,20 ⁰	27,83	886	575

$$F = 13,93 \text{ i}$$

$$Cv = 2,70$$

Sorta 2

Reg. broj 320-04-00938/2006-08

Botanička pripadnost: **JARI STOČNI GRAŠAK**- *Pisum sativum L. ssp. sativum var. sativum*

U poređenju sa sortom **Javor** koja je poslužila kao standard, **Sorta 2** odlikuje se sledećim osobinama:

Biljka: visina biljke – 54 cm sorta za 1,1 cm niža od standarda

Visina biljke do prve mahune – 39,1 cm za 2 cm viša od standarda

Broj mahuna po biljci – 5,4 sorta za 0,3 manji od standarda

Masa 1000 zrna - 207,1 sorta za 26,2 manja od standarda

Broj dana od nicanja do cvetanja: 40 dana sorta za 2,5 dana ranija od standarda

Broj dana od nicanja do zrenja: 80 dana sorta za 2 dana ranija od standarda

Otpornost na poleganje (ocena 1-9): 4,75 sorta za 0,37 manja od standarda

Sadržaj celuloze (%): 8,07 sorta za 0,08 veći od standarda

Produktivnost

U proseku godina i lokaliteta Sorta 2 je ostvarila vrlo značajno veći prinos zrna (2610⁺⁺ kg/ha) za 416 kg u odnosu na standard Javor (2194 kg/ha). Sorta 2 je imala veći sadržaj proteina (30,56 %) za 2,73 i prinos proteina veći za 344 kg u poređenju sa standardom.

Tabela 1. PRIVREDNA VREDNOST SORTE U KOMPARACIJI SA STANDARDOM (kg/ha)

Lokalitet	Godina	Prinos zrna (14% vlage) u kg	
		Sorta 2	Javor
Novi Sad	2006	3935	3422
	2007	2864	2074
	ξ	3400	2748
Kruševac	2006	2030	1590
	2007	3500	2400
	ξ	2765	1995
Sombor	2006	2480	1984
	2007	1378	1824
	ξ	1929	1904
Pančevo	2007	2082	2065
\bar{x} (2006-2007.)		2610 ⁺⁺	2194
d	0.05	208	
	0.01	253	
cv		12,92	

Tabela 2. - MORFOLOŠKE OSOBINE I MASA 1000 ZRNA

Lokalitet	Godina ispiti.	Visina biljke (cm)		Visina do prvih mahuna (cm)		Broj mahuna po biljci	
		Sorta 2	Javor	Sorta 2	Javor	Sorta 2	Javor
Novi Sad	2006	29	44	23	32	4	6
	2007	55	47	42	31	8	6
	ξ	42	45,5	32,5	31,5	6	6
Kruševac	2006	62	66,1	48,8	45,2	2,2	4,1
	2007	56,3	53,3	42,6	40,0	4,9	5,2
	ξ	59,1	59,7	45,7	42,6	3,5	4,6
Sombor	2006	81	77	-	-	7,2	6,8
	2007	49	55	-	-	5,0	8,0
	ξ	65	66	-	-	6,1	7,4
Pančevo	2007	50	49	-	-	6	5
\bar{x} 2006-2007		54,0	55,1	39,1	37,1	5,4	5,7

Nastavak table 2.

Lokalitet	God. ispit.	Broj etaža mahuna		Masa 1000 zrna (g)	
		Sorta 2	Javor	Sorta 2	Javor
Novi Sad	2006	3	3	202	224
	2007	5	5	201	246
	ξ	4	4	201,5	235
Kruševac	2006	-	-	178,8	209,5
	2007	4,4	3,6	231	243,2
	ξ	4,4	3,6	204,9	226,3
Sombor	2006	-	-	206	233
	2007	5	5	205	206
	ξ	5	5	205,5	219,5
Pančevo	2007	-	-	216,6	252,5
\bar{x}	2006-2007	4,5	4,2	207,1	233,3

Tabela 3. - FENOLOŠKA OPAŽANJA, OTPORNOST NA POLEGANJE

Lokalitet	Godina ispit.	D a n a				Poleganje (ocena 1 - 9)	
		nicanje- cvetanje		nicanje – zrenje		Sorta 2	Javor
		Sorta 2	Javor	Sorta 2	Javor		
Novi Sad	2006	37	44	78	83	9,0	9,0
	2007	50	54	82	93	9,0	9,0
	ξ	43,5	49	80	88	9,0	9,0
Kruševac	2006	35	33	65	65	5,0	5,0
	2007	37	39	73	74	1,0	1,0
	ξ	36	36	69	69,5	3,0	3,0
Sombor	2006	39	43	83	84	7,0	5,0
	2007	40	44	83	85	1,0	6,0
	ξ	39,5	43,5	83	84,5	4,0	5,5
Pančevo	2007	41	41	89	89	3,0	3,0
\bar{x}	2006-2007	40,0	42,4	80,2	82,7	4,75	5,12

Tabela 4. HEMIJSKO-TEHNOLOŠKE OSOBINE ZRNA (%) U PROIZVODNOJ 2007. GODINI

Lokalitet	Ponavlj-anja	Siroma celuloza		Masti		Siromi pepeo		BEM	
		Sorta 2	Javor	Sorta 2	Javor	Sorta 2	Javor	Sorta 2	Javor
Kruševac	I	8.58	8.25	3.53	2.96	5.11	3.91	52.40	57.21
	II	8.13	7.38	3.38	3.76	5.26	4.54	52.08	55.53
	III	7.46	9.04	3.59	3.34	4.79	3.90	53.59	55.33
	IV	7.70	8.09	4.31	2.87	4.39	4.53	52.23	57.12
	V	8.49	7.20	3.61	2.03	4.41	3.91	54.15	59.93
ξ		8,07	7,99	3,68	2,99	4,79	4,16	52,89	57,02

Tabela 5. - SADRŽAJ SIROVIH PROTEINA (%)

Lokalitet	Ponavljanja	Sorta 2	Javor	Prinos proteina (kg/ha)	
				Sorta 2	Javor
Kruševac	I	30.38	27.67	977	650
	II	31.14	28.79	905	646
	III	30.56	28.39	920	596
	IV	31.37	27.39	896	490
	V	29.33	26.93	898	496
ξ		30,56 ⁰	27,83	919	575

F = 13,93 i

Cv = 2,70

Sorta 3

Reg. broj 320-04-00939/2006-08

Botanička pripadnost: **JARI STOČNI GRAŠAK**- *Pisum sativum L. ssp. sativum var. sativum*

U poređenju sa sortom **Javor** koja je poslužila kao standard, **Sorta 3** odlikuje se sledećim osobinama:

Biljka: visina biljke – 53,3 cm sorta za 1,8 cm niža od standarda

Visina biljke do prve mahune – 34,6 cm sorta za 2,5 niža od standarda

Broj mahuna po biljci – 9,1 sorta za 3,4 veći broj od standarda

Masa 1000 zrna - 217,8 sorta za 15,5 manja od standarda

Broj dana od nicanja do cvetanja: 39 dana sorta za 3 dana ranija od standarda

Broj dana od nicanja do zrenja: 80 dana sorta za 2 dana ranija od standarda

Otpornost na poleganje (ocena 1-9): 5,0 sorta za 0,12 manja od standarda

Sadržaj celuloze (%): 7,91 sorta za 0,08 manji sadržaj u odnosu na standard

Produktivnost

U proseku godina i lokaliteta Sorta 3 je ostvarila veći prinos zrna (2500⁺⁺ kg/ha) za 306 kg u odnosu na standard (2194 kg/ha). Ova razlika u prinosu je statistički vrlo značajno veća. Ispitivana Sorta 3 je imala veći sadržaj proteina (30,70 %) za 2,87 u poređenju sa standardom.

Tabela 1. PRIVREDNA VREDNOST SORTE U KOMPARACIJI SA STANDARDOM (kg/ha)

Lokalitet	Godina	Prinos zrna (14% vlage) u kg	
		Sorta 3	Javor
Novi Sad	2006	3751	3422
	2007	3710	2074
	ξ	3731	2748
Kruševac	2006	1748	1590
	2007	2370	2400
	ξ	2059	1995
Sombor	2006	1944	1984
	2007	1490	1824
	ξ	1717	1904
Pančevo	2007	2485	2065
\bar{x} (2006-2007.)		2500 ⁺⁺	2194
d	0.05	208	
	0.01	253	
cv		12,92	

Tabela 2. - MORFOLOŠKE OSOBINE I MASA 1000 ZRNA

Lokalitet	Godina ispiti.	Visina biljke (cm)		Visina do prvih mahuna (cm)		Broj mahuna po biljci	
		Sorta 3	Javor	Sorta 3	Javor	Sorta 3	Javor
Novi Sad	2006	37	44	29	32	10	6
	2007	39	47	27	31	6	6
	ξ	38	45,5	28	31,5	8	6
Kruševac	2006	64,7	66,1	41,2	45,2	6,9	4,1
	2007	65,9	53,3	41,1	40,0	9,0	5,2
	ξ	65,3	59,7	41,15	42,6	7,9	4,6
Sombor	2006	81	77	-	-	11,1	6,8
	2007	55	55	-	-	8,0	8,0
	ξ	68	66	-	-	9,5	7,4
Pančevo	2007	42	49	-	-	11	5
\bar{x} 2006-2007		53,3	55,1	34,6	37,1	9,1	5,7

Nastavak table 2.

Lokalitet	God. ispit.	Broj etaža mahuna		Masa 1000 zrna (g)	
		Sorta 3	Javor	Sorta 3	Javor
Novi Sad	2006	6	3	241	224
	2007	4	5	212	246
	ξ	5	4	226,5	235
Kruševac	2006	-	-	183	209,5
	2007	3,5	3,6	197,3	243,2
	ξ	3,5	3,6	190,1	226,3
Sombor	2006	-	-	238	233
	2007	5	5	231	206
	ξ	5	5	234,5	219,5
Pančevo	2007	-	-	220,1	252,5
\bar{x}	2006-2007	4,5	4,2	217,8	233,3

Tabela 3. - FENOLOŠKA OPAŽANJA, OTPORNOST NA POLEGANJE

Lokalitet	Godina ispit.	D a n a				Poleganje (ocena 1 - 9)	
		nicanje- cvetanje		nicanje – zrenje		Sorta 3	Javor
		Sorta 3	Javor	Sorta 3	Javor		
Novi Sad	2006	36	44	78	83	9,0	9,0
	2007	49	54	82	93	9,0	9,0
	ξ	42,5	49	80	88	9,0	9,0
Kruševac	2006	32	33	65	65	5,0	5,0
	2007	36	39	74	74	1,0	1,0
	ξ	34	36	69,5	69,5	3,0	3,0
Sombor	2006	37	43	82	84	5,0	5,0
	2007	38	44	83	85	5,0	6,0
	ξ	37,5	43,5	82,5	84,5	5,0	5,5
Pančevo	2007	41	41	89	89	3,0	3,0
\bar{x}	2006-2007	38,8	42,4	80,2	82,7	5,0	5,12

Tabela 4. HEMIJSKO-TEHNOLOŠKE OSOBINE ZRNA (%) U PROIZVODNOJ 2007. GODINI

Lokalitet	Ponavlj-anja	Sirova celuloza		Masti		Sirovi pepeo		BEM	
		Sorta 3	Javor	Sorta 3	Javor	Sorta 3	Javor	Sorta 3	Javor
Kruševac	I	7.29	8.25	2.17	2.96	4.07	3.91	57.56	57.21
	II	8.28	7.38	2.56	3.76	4.88	4.54	52.33	55.53
	III	8.81	9.04	2.50	3.34	3.97	3.90	54.08	55.33
	IV	7.96	8.09	2.62	2.87	4.70	4.53	53.38	57.12
	V	7.19	7.20	2.87	2.03	3.92	3.91	55.35	59.93
ξ		7,91	7,99	2,54	2,99	4,31	4,16	54,54	57,02

Tabela 5. - SADRŽAJ SIROVIH PROTEINA (%)

Lokalitet	Ponavljanja	Sorta 3	Javor	Prinos proteina (kg/ha)	
				Sorta 3	Javor
Kruševac	I	28.91	27.67	669	650
	II	31.95	28.79	723	646
	III	30.65	28.39	561	596
	IV	31.34	27.39	561	490
	V	30.67	26.93	612	496
ξ		30,70 ⁰	27,83	625	575

F = 13,93 i

Cv = 2,70

Sorta 4

Reg. broj 320-04-00283/2006-08

Botanička pripadnost: **JARI STOČNI GRAŠAK**- *Pisum sativum L. ssp. sativum var. sativum*

U poredjenju sa sortom **Javor** koja je poslužila kao standard, **Sorta 4** odlikuje se sledećim osobinama:

Biljka: visina biljke – 51,4 cm sorta za 3,7 cm niža od standarda

Visina biljke do prve mahune – 33,2 cm sorta za 3,9 cm niža od standarda

Broj mahuna po biljci – 5,5 sorta za 0,2 manji broj od standarda

Masa 1000 zrna - 214,5 sorta za 18,8 manja od standarda

Broj dana od nicanja do cvetanja: 40 dana sorta za 2 dana ranija od standarda

Broj dana od nicanja do zrenja: 81 dan sorta za 1 dan ranija od standarda

Otpornost na poleganje (ocena 1-9): 6,0 sorta za 0,88 veća od standarda

Sadržaj celuloze (%): 9,52 sorta za 1,53 veći sadržaj od standarda

Produktivnost

U proseku za sve godine i lokalitete ispitivanja Sorta 4 je ostvarila prinos zrna od 1885 kg/ha što je za 309 kg manje od standarda. U statističkom pogledu to je vrlo značajno manji prinos zrna. Sadržaj proteina je bio veći za 1,2 u odnosu na standard.

Tabela 1. PRIVREDNA VREDNOST SORTE U KOMPARACIJI SA STANDARDOM (kg/ha)

Lokalitet	Godina	Prinos zrna (14% vlage) u kg	
		Sorta 4	Javor
Novi Sad	2006	3777	3422
	2007	1380	2074
	ξ	2579	2748
Kruševac	2006	1470	1590
	2007	2296	2400
	ξ	1883	1995
Sombor	2006	2024	1984
	2007	1104	1824
	ξ	1564	1904
Pančevo	2007	1147	2065
\bar{x} (2006-2007.)		1885	2194
d	0.05	208	
	0.01	253	
cv		12,92	

Tabela 2. - MORFOLOŠKE OSOBINE I MASA 1000 ZRNA

Lokalitet	Godina ispiti.	Visina biljke (cm)		Visina do prvih mahuna		Broj mahuna po biljci	
		Sorta 4	Javor	Sorta 4	Javor	Sorta 4	Javor
Novi Sad	2006	33	44	22	32	4	6
	2007	64	47	42	31	6	6
	ξ	48,5	45,5	32	31,5	5	6
Kruševac	2006	56	66,1	38,3	45,2	3,9	4,1
	2007	48,4	53,3	30,8	40,0	4,8	5,2
	ξ	52,2	59,7	34,5	42,6	4,3	4,6
Sombor	2006	78	77	-	-	6,8	6,8
	2007	42	55	-	-	5,0	8,0
	ξ	60	66	-	-	5,9	7,4
Pančevo	2007	45	49	-	-	7	5
\bar{x} 2006-2007		51,4	55,1	33,2	37,1	5,5	5,7

Nastavak table 2.

Lokalitet	God. ispit.	Broj etaža mahuna		Masa 1000 zrna (g)	
		Sorta 4	Javor	Sorta 4	Javor
Novi Sad	2006	3	3	229	224
	2007	4	5	247	246
	ξ	3,5	4	238	235
Kruševac	2006	-	-	175,3	209,5
	2007	3,8	3,6	191,4	243,2
	ξ	3,8	3,6	183,3	226,3
Sombor	2006	-	-	191	233
	2007	5	5	245	206
	ξ	5	5	218	219,5
Pančevo	2007	-	-	218,5	252,5
\bar{x}	2006-2007	4,1	4,2	214,5	233,3

Tabela 3. - FENOLOŠKA OPAŽANJA, OTPORNOST NA POLEGANJE

Lokalitet	Godina ispit.	D a n a				Poleganje (ocena 1 - 9)	
		nicanje- cvetanje		nicanje – zrenje		Sorta 4	Javor
		Sorta 4	Javor	Sorta 4	Javor		
Novi Sad	2006	38	44	79	83	9,0	9,0
	2007	56	54	95	93	9,0	9,0
	ξ	47	49	87	88	9,0	9,0
Kruševac	2006	29	33	63	65	5,0	5,0
	2007	37	39	72	74	5,0	1,0
	ξ	33	36	67,5	69,5	5,0	3,0
Sombor	2006	39	43	83	83	9,0	5,0
	2007	40	44	84	85	3,0	6,0
	ξ	39,5	43,5	83,5	84	6,0	5,5
Pančevo	2007	41	41	89	89	4,0	3,0
\bar{x}	2006-2007	40,1	42,4	81,7	82,7	6,0	5,12

Tabela 4. HEMIJSKO-TEHNOLOŠKE OSOBINE ZRNA (%) U PROIZVODNOJ 2007. GODINI

Lokalitet	Ponavlj-anja	Sirova celuloza		Masti		Sirovi pepeo		BEM	
		Sorta 4	Javor	Sorta 4	Javor	Sorta 4	Javor	Sorta 4	Javor
Kruševac	I	9.92	8.25	2.69	2.96	4.63	3.91	53.83	57.21
	II	8.05	7.38	2.00	3.76	4.50	4.54	56.97	55.53
	III	10.14	9.04	2.38	3.34	4.07	3.90	54.32	55.33
	IV	10.05	8.09	2.98	2.87	5.38	4.53	52.22	57.12
	V	9.44	7.20	2.84	2.03	4.19	3.91	54.23	59.93
ξ		9,52	7,99	2,58	2,99	4,55	4,16	54,31	57,02

Tabela 5. - SADRŽAJ SIROVIH PROTEINA (%)

Lokalitet	Ponavljanja	Sorta 4	Javor	Prinos proteina (kg/ha)	
				Sorta 4	Javor
Kruševac	I	28.92	27.67	545	650
	II	28.48	28.79	549	646
	III	29.09	28.39	543	596
	IV	29.38	27.39	695	490
	V	29.30	26.93	537	496
ξ		29,03 ⁰	27,83	574	575

$$F = 13,93 \text{ i}$$

$$Cv = 2,70$$

Sorta 1

Reg. broj 320-04-00940/2006-08

Botanička pripadnost: **JARI STOČNI BOB**- *Vicia faba L.*

U poredjenju sa sortom **Uran** koja je poslužila kao standard, **Sorta 1** odlikuje se sledećim osobinama:

Biljka: visina biljke – 110,1 cm sorta za 6,6 cm viša od standarda

Visina biljke do prve mahune – 36,7 cm sorta za 2,1 cm viša od standarda

Broj mahuna po biljci – 12,2 sorta za 1,3 veći broj od standarda

Masa 1000 zrna - 465,3 sorta za 47,2 manja od standarda

Broj dana od nicanja do cvetanja: 43 dana sorta kao kod standarda

Broj dana od nicanja do zrenja: 100 dana sorta za 1 dan ranija od standarda

Otpornost na poleganje (ocena 1-9): 8,25 sorta za 0,5 veća od standarda

Sadržaj celuloze (%): 8,36 sorta za 1,85 manji od standarda

Produktivnost

U proseku godina i lokaliteta Sorta 1 je ostvarila prinos zrna (2761⁰ kg/ha) koji je bio na nivou standarda (2808 kg/ha). Sadržaj proteina kod ispitivane sorte je bio veći (34,11%) od standarda za 2,92 a prinos proteina veći za 3 kg.

Tabela 1. PRINOS ZRNA (kg/ha)

Lokalitet	Godina	Prinos zrna (14% vlage) u kg	
		Sorta 1	Uran
Novi Sad	2006	3837	3688
	2007	3651	3028
	ξ	3744	3358
Krusevac	2006	1904	2266
	2007	2138	2330
	ξ	2021	2298
Sombor	2006	3550	3598
	2007	1240	1690
	ξ	2395	2644
Pančevo	2007	3008	3059
\bar{x} (2006-2007.)		2761°	2808
d	0.05	155	
	0.01	197	
cv		9,03	

Tabela 2. - MORFOLOŠKE OSOBINE I MASA 1000 ZRNA

Lokalitet	Godina ispiti.	Visina biljke (cm)		Visina do prvih mahuna (cm)		Broj mahuna po biljci	
		Sorta 1	Uran	Sorta 1	Uran	Sorta 1	Uran
Novi Sad	2006	111	85	38	30	13	11
	2007	93	93	34	41	18	16
	ξ	102	89	36	35,5	15,5	13,5
Kruševac	2006	122,6	96,4	59	38,9	3,9	5,5
	2007	112,3	111,6	40,1	51,1	6,9	4,3
	ξ	117,5	104	49,5	45	5,4	4,9
Sombor	2006	142	135	38	35	13,6	14,6
	2007	95	101	35	31	13	13
	ξ	118,5	118	36,5	33	13,3	13,8
Pančevo	2007	102,2	103,2	24,8	25,0	14,6	11,4
\bar{x} 2006-2007		110,1	103,5	36,7	34,6	12,2	10,9

Nastavak tabele 2.

Lokalitet	God. ispit.	Broj etaža mahuna		Masa 1000 zrna (g)	
		Sorta 1	Uran	Sorta 1	Uran
Novi Sad	2006	13	11	401	532
	2007	10	12	458	478
	ξ	11,5	11,5	429,5	505
Kruševac	2006	-	-	501,2	547,8
	2007	2,8	2,4	481,4	501,0
	ξ	2,8	2,4	491,3	524,4
Sombor	2006	3,4	3	542	610
	2007	4,5	4	347	349
	ξ	3,95	3,5	444,5	479,5
Pančevo	2007	10,2	9,0	496	541
\bar{x}	2006-2007	7,1	6,6	465,3	512,5

Tabela 3. FENOLOŠKA OPAŽANJA, OTPORNOST NA POLEGANJE

Lokalitet	Godina ispit.	D a n a				Poleganje (ocena 1 - 9)	
		nicanje- cvetanje		nicanje – zrenje		Sorta 1	Uran
		Sorta 1	Uran	Sorta 1	Uran		
Novi Sad	2006	41	44	98	102	9,0	9,0
	2007	55	55	96	97	9,0	9,0
	ξ	48	49,5	97	99,5	9,0	9,0
Kruševac	2006	44	43	98	98	9,0	9,0
	2007	34	31	92	92	9,0	9,0
	ξ	39	37	95	95	9,0	9,0
Sombor	2006	35	34	108	108	9,0	9,0
	2007	45	50	107	109	3,0	3,0
	ξ	40	42	107,5	108,5	6,0	6,0
Pančevo	2007	46	46	101	101	9,0	7,0
\bar{x}	2006-2007	43,2	43,6	100,1	101	8,25	7,75

Tabela 4. HEMIJSKO-TEHNOLOŠKE OSOBINE ZRNA (%) U PROIZVODNOJ 2007. GODINI

Lokalitet	Ponavlj-anja	Sirova celuloza		Masti		Sirovi pepeo		BEM	
		Sorta 1	Uran	Sorta 1	Uran	Sorta 1	Uran	Sorta 1	Uran
Kruševac	I	7.60	9.66	1.42	1.35	4.12	3.99	52.57	53.31
	II	8.58	9.51	1.33	1.79	3.76	3.91	52.54	53.13
	III	8.36	10.81	1.42	1.16	3.90	4.26	52.22	53.46
	IV	8.45	10.60	1.74	1.32	3.52	3.20	52.35	54.59
	V	8.81	10.48	1.18	1.91	4.22	4.40	51.38	51.20
ξ		8,36	10,21	1,42	1,51	3,90	3,95	52,21	53,14

Tabela 5. - SADRŽAJ SIROVIH PROTEINA (%)

Lokalitet	Ponavljanja	Sorta 1	Uran	Prinos proteina (kg/ha)	
				Sorta 1	Uran
Kruševac	I	34.29	31.69	631	613
	II	33.79	31.66	622	569
	III	34.10	30.31	522	626
	IV	33.94	30.29	797	680
	V	34.41	32.02	562	633
ξ		34,11 ⁰	31,19	627	624

F = 26,01 i

Cv = 2,24

Sorta 2

Reg. broj 320-04-00936/2006-08

Botanička pripadnost: **JARI STOČNI BOB**- *Vicia faba L.*

U poredjenju sa sortom **Uran** koja je poslužila kao standard, **Sorta 2** odlikuje se sledećim osobinama:

Biljka: visina biljke – 108,3 cm sorta za 4,8 cm viša od standarda

Visina biljke do prve mahune – 39,9 cm sorta za 5,3 cm viša od standarda

Broj mahuna po biljci – 11,1 sorta za 0,2 veći broj od standarda

Masa 1000 zrna - 483,7 sorta za 28,8 manja od standarda

Broj dana od nicanja do cvetanja: 43 sorta za pola dana ranija

Broj dana od nicanja do zrenja: 100 dana sorta za 1 dan ranija

Otpornost na poleganje (ocena 1-9): 8,25 sorta za 0,5 veća od standarda

Sadržaj celuloze (%): 8,46 sorta što je za 1,75 manji sadržaj od standarda

Produktivnost

U proseku godina i lokaliteta Sorta 2 je ostvarila prinos zrna (2905⁰ kg/ha) na nivou standarda (2808 kg/ha). Ispitivana sorta je imala sadržaj proteina (34,14%) što je za 2,95 veći sadržaj u odnosu na standard Uran. Prinos proteina je bio veći za 65 kg.

Tabela 1. PRINOS ZRNA (kg/ha)

Lokalitet	Godina	Prinos zrna (14% vlage) u kg	
		Sorta 2	Uran
Novi Sad	2006	3943	3688
	2007	4050	3028
	\bar{x}	3997	3358
Krusevac	2006	2262	2266
	2007	2350	2330
	\bar{x}	2306	2298
Sombor	2006	3294	3598
	2007	1490	1690
	\bar{x}	2392	2644
Pančevo	2007	2949	3059
\bar{x} (2006-2007.)		2905 ^o	2808
d	0.05	155	
	0.01	197	
cv		9,03	

Tabela 2. - MORFOLOŠKE OSOBINE I MASA 1000 ZRNA

Lokalitet	Godina ispiti.	Visina biljke (cm)		Visina do prvih mahuna (cm)		Broj mahuna po biljci	
		Sorta 2	Uran	Sorta 2	Uran	Sorta 2	Uran
Novi Sad	2006	106	85	40	30	10	11
	2007	95	93	38	41	20	16
	\bar{x}	100,5	89	39	35,5	15	13,5
Kruševac	2006	101,9	96,4	56,7	38,9	3,8	5,5
	2007	137,1	111,6	68,5	51,1	6,2	4,3
	\bar{x}	119,5	104	62,6	45	5,0	4,9
Sombor	2006	128	135	32	35	12,2	14,6
	2007	94	101	35	31	13	13
	\bar{x}	111	118	33,5	33	12,6	13,8
Pančevo	2007	102,4	103,2	24,6	25,0	12	11,4
\bar{x} 2006-2007		108,3	103,5	39,9	34,6	11,1	10,9

Nastavak tabele 2.

Lokalitet	God. ispit.	Broj etaža mahuna		Masa 1000 zrna (g)	
		Sorta 2	Uran	Sorta 2	Uran
Novi Sad	2006	10	11	402	532
	2007	14	12	431	478
	ξ	12	11,5	416,5	505
Kruševac	2006	-	-	567,3	547,8
	2007	2,6	2,4	439,6	501,0
	ξ	2,6	2,4	503,4	524,4
Sombor	2006	3	3	562	610
	2007	4	4	352	349
	ξ	3,5	3,5	457	479,5
Pančevo	2007	8,6	9,0	558	541
\bar{x} 2006-2007		6,7	6,6	483,7	512,5

Tabela 3. - FENOLOŠKA OPAŽANJA, OTPORNOST NA POLEGANJE

Lokalitet	Godina ispit.	D a n a				Poleganje (ocena 1 - 9)	
		nicanje- cvetanje		nicanje – zrenje		Sorta 2	Uran
		Sorta 2	Uran	Sorta 2	Uran		
Novi Sad	2006	42	44	97	102	9,0	9,0
	2007	54	55	96	97	9,0	9,0
	ξ	48	49,5	96,5	99,5	9,0	9,0
Kruševac	2006	42	43	98	98	9,0	9,0
	2007	34	31	92	92	9,0	9,0
	ξ	38	37	95	95	9,0	9,0
Sombor	2006	34	34	108	108	9,0	9,0
	2007	47	50	109	109	3,0	3,0
	ξ	40,5	42	108,5	108,5	6,0	6,0
Pančevo	2007	45	46	101	101	9,0	7,0
\bar{x} 2006-2007		42,9	43,6	100,2	101	8,25	7,75

Tabela 4. HEMIJSKO-TEHNOLOŠKE OSOBINE ZRNA (%) U PROIZVODNOJ 2007. GODINI

Lokalitet	Ponavlj-anja	Sirova celuloza		Masti		Sirovi pepeo		BEM	
		Sorta 2	Uran	Sorta 2	Uran	Sorta 2	Uran	Sorta 2	Uran
Kruševac	I	9.25	9.66	2.07	1.35	4.65	3.99	50.41	53.31
	II	7.38	9.51	1.74	1.79	4.05	3.91	52.46	53.13
	III	7.61	10.81	1.78	1.16	4.15	4.26	51.65	53.46
	IV	8.26	10.60	2.02	1.32	3.76	3.20	51.37	54.59
	V	9.79	10.48	1.76	1.91	3.55	4.40	51.58	51.20
ξ		8,46	10,21	1,87	1,51	4,03	3,95	51,49	53,14

Tabela 5. - SADRŽAJ SIROVIH PROTEINA (%)

Lokalitet	Ponavljanja	Sorta 2	Uran	Prinos proteina (kg/ha)	
				Sorta 2	Uran
Kruševac	I	33.62	31.69	636	613
	II	34.37	31.66	739	569
	III	34.81	30.31	629	626
	IV	34.58	30.29	610	680
	V	33.32	32.02	831	633
ξ		34,14 ⁰	31,19	689	624

F = 26,01 i

Cv = 2,24

Sorta 1.

Reg.broj: 320-04-00923/2006-08

Botanička pripadnost: **LUCERKA** – *Medicago sativa* L.

U poređenju sa sortom **NS Mediana ZMS V**, koja je poslužila kao standard, **Sorta 1** odlikuje se sledećim osobinama:

Morfološko - biološke osobine (ocena 1-9)

- Bokorenje: 9,0 sorta kao kod standarda
- Otpornost prema poleganju: 9,0 sorta kao kod standarda
- Prezimljavanje: 9,0 sorta kao kod standarda
- Gustina useva: 9,0 sorta za 0,25 veća od standarda

Biljka: visina biljke – 72,0 cm sorta za 0,8 cm viša od standarda

Hemijsko tehnološke osobine (%)

- Sadržaj sirove celuloze: 26,15 sorta za 1,39 manji sadržaj od standarda
- Sadržaj sirovih proteina: 20,12 sorta za 0,24 manji od standarda
- Sadržaj masti: 2,54 sorta za 0,11 manji od standarda
- Sadržaj pepela: 10,49 sorta za 1,11 veći od standarda
- BEM: 40,71 sorta za 0,64 veći od standarda

Produktivnost

U proseku za sve godine i lokalitete prva sorta lucerke je ostvarila veći prinos (51947⁰ kg/ha) zelene mase za 430 kg što je na nivou standarda (51517 kg/ha) i vrlo značajno veći prinos suve materije (13516⁺⁺kg/ha) u odnosu na NS Medianu (12895 kg/ha). Sadržaj proteina je bio manji za 0,24 u odnosu na standard, a u statističkom pogledu na nivou standarda.

Tabela 1. PRINOS ZELENE MASE I SUVE MATERIJE (kg/ha)

Lokalitet	Godina	Prinos zelene mase (kg/ha)		Prinos suve materije (kg/ha)	
		Sorta 1	NS Mediana	Sorta 1	NS Mediana
Novi Sad	2006	38920	35600	9320	8889
	2007	105640	104040	23907	23231
	ξ	72280	69820	16614	16060
Kruševac	2006	26960	26880	7532	7104
	2007	83720	84840	19213	19650
	ξ	58920	59240	13946	14269
Zaječar	2006	23332	24464	6772	7244
	2007	50860	51508	13740	12844
	ξ	37096	37986	10256	10044
Sombor	2006	27560	29720	8748	7364
	2007	63640	68200	20216	20328
	ξ	45600	48960	14482	13846
Dobanovci	2006	26960	26880	7532	7104
	2007	64720	56280	17036	13412
	ξ	45840	41580	12284	10258
\bar{x} (2006-2007.)		51947 ^o	51517	13516 ⁺⁺	12895
d	0,05	1910		498	
	0,01	2358		615	
Cv		7,60		7,74	

Tabela 2. MORFOLOŠKO-BIOLOŠKE OSOBINE

Lokalitet	God.	Nicanje (ocena 1-9)		Bokorenje (ocena 1-9)		Datum prve košnje	Visina biljke kod prve košnje (cm)	
		Sorta 1	NS Mediana	Sorta 1	NS Mediana		Sorta 1	NS Mediana
Novi Sad	2006.	9,0	9,0	9,0	9,0	15.07.	56,5	58,0
	2007.	-	-	-	-	30.04.	63,3	62,8
	ξ	9,0	9,0	9,0	9,0	-	59,9	60,4
Kruševac	2006.	9,0	7,0	9,0	9,0	5.07.	62,0	65,0
	2007.	-	-	-	-	4.05.	80,0	91,7
	ξ	9,0	7,0	9,0	9,0	-	71,0	78,3
Zaječar	2006.	9,0	9,0	9,0	9,0	7.07.	53,0	53,2
	2007.	-	-	-	-	25.05.	73,4	71,4
	ξ	9,0	9,0	9,0	9,0	-	63,2	62,3
Sombor	2006.	9,0	9,0	9,0	9,0	17.07.	-	-
	2007.	-	-	-	-	15.05.	97,0	91,0
	ξ	9,0	9,0	9,0	9,0	-	97,0	91,0
Zemun	2006.	-	-	-	-	26.06.	60,0	54,0
	2007.	-	-	-	-	4.05.	78,3	73,6
	ξ	-	-	-	-	-	69,1	63,8
\bar{x} 2006-2007.		9,0	8,3	9,0	9,0	-	72,0	71,2

Nastavak table 2.

Loka- litet	God.	Brzina regeneracije(cm)		Poleganje (ocena 1-9)		Gustina useva (ocena 1-9)		Prezimljavanje (ocena 1-9)	
		Sorta 1	NS Mediana	Sorta 1	NS Mediana	Sorta 1	NS Mediana	Sorta 1	NS Mediana
Novi Sad	2006.	42,5	38,9	9,0	9,0	9,0	9,0	-	-
	2007.	40,6	39,9	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	41,5	39,4	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Kruš- evac	2006.	11,0	9,0	9,0	9,0	-	-	-	-
	2007.	6,0	7,8	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	8,5	8,4	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Zaje- čar	2006.	10,7	11,1	9,0	9,0	9,0	9,0	-	-
	2007.	14,0	15,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	12,3	13,05	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Som- bor	2006.	-	-	-	-	9,0	9,0	-	-
	2007.	30,0	35,0	-	-	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	30,0	35,0	-	-	9,0	9,0	9,0	9,0
Zemun	2006.	12,8	12,1	9,0	9,0	9,0	9,0	-	-
	2007.	16,5	17,0	9,0	9,0	9,0	7,0	9,0	9,0
	ξ	14,6	14,5	9,0	9,0	9,0	8,0	9,0	9,0

\bar{x} 2006-2007.	21,4	22,1	9,0	9,0	9,0	8,75	9,0	9,0

Tabela 3. HEMIJSKO-TEHNOLOŠKE OSOBINE (%) U PROIZVODNOJ 2007. GODINI

Lokalitet	Otkos	Sirova celuloza		Masti		Sirovi pepeo		BEM	
		Sorta 1	NS Mediana	Sorta 1	NS Mediana	Sorta 1	NS Mediana	Sorta 1	NS Mediana
Kruševac	I	26.81	27.66	1.97	2.26	12.34	10.41	40.46	41.06
	II	33.73	34.76	2.47	1.94	9.21	9.18	36.53	35.03
	III	23.94	27.36	2.64	2.94	9.22	8.05	43.70	41.33
	IV	20.12	20.38	3.06	3.45	11.17	9.88	42.15	42.87
ξ otkosa		26,15	27,54	2,54	2,65	10,49	9,38	40,71	40,07

Tabela 4. - SADRŽAJ SIROVIH PROTEINA (%)

Lokalitet	Otkos	Sorta 1	NS Mediana
Kruševac	I	18.42	18.61
	II	18.06	19.09
	III	20.50	20.33
	IV	23.50	23.40
ξ otkosa		20,12 ⁰	20,36

F = 0,19 i

Cv = 5,77

Sorta 2.

Reg.broj: 320-04-00924/2006-08

Botanička pripadnost: **LUCERKA** – *Medicago sativa* L.

U poređenju sa sortom **NS Mediana ZMS V**, koja je poslužila kao standard, **Sorta 2** odlikuje se sledećim osobinama:

Morfološko - biološke osobine (ocena 1-9)

- Bokorenje: 9,0 sorta kao kod standarda
- Otpornost prema poleganju: 9,0 sorta kao kod standarda
- Prezimljavanje: 9,0 sorta kao kod standarda
- Gustina useva: 9,0 sorta za 0,25 veća od standarda

Biljka: visina biljke – 72,5 cm sorta za 1,3 cm viša od standarda

Hemijsko tehnološke osobine (%)

- Sadržaj sirove celuloze: 28,32 sorta za 0,78 veći sadržaj od standarda
- Sadržaj sirovih proteina: 20,31 sorta za 0,05 manji od standarda
- Sadržaj masti: 2,52 sorta za 0,13 manji od standarda
- Sadržaj pepela: 9,86 sorta za 0,48 veći od standarda
- BEM: 39,00 sorta za 1,07 manji od standarda

Produktivnost

U proseku godina i lokaliteta druga sorta lucerke je ostvarila prinos zelenene mase od 52066⁰ kg/ha i prinos suve materije od 13347⁰ kg/ha što je na nivou standarda ali su ostvareni prinosi veći za 549 kg odnosno za 452 kg u odnosu na standard NS Medianu. Sorta je imala manji sadržaj proteina za 0,05 u odnosu na standard.

Tabela 1. PRINOS ZELENE MASE I SUVE MATERIJE (kg/ha)

Lokalitet	Godina	Prinos zelene mase (kg/ha)		Prinos suve materije (kg/ha)	
		Sorta 2	NS Mediana	Sorta 2	NS Mediana
Novi Sad	2006	38640	35600	7559	8889
	2007	101800	104040	22764	23231
	ξ	70220	69820	15161	16060
Kruševac	2006	34360	33640	9226	8889
	2007	84360	84840	19564	19650
	ξ	59360	59240	14395	14269
Zaječar	2006	23712	24464	6972	7244
	2007	53928	51508	14008	12844
	ξ	38820	37986	10490	10044
Sombor	2006	29740	29720	8264	7364
	2007	65520	68200	21940	20328
	x	47630	48960	15102	13846
Dobanovci	2006	27640	26880	7608	7104
	2007	60960	56280	15560	13412
	ξ	44300	41580	11584	10258
\bar{x} (2006-2007.)		52066 ^o	51517	13347 ^o	12895
d	0,05	1910		498	
	0,01	2358		615	
Cv		7,60		7,74	

Tabela 2. MORFOLOŠKO-BIOLOŠKE OSOBINE

Lokalitet	God.	Nicanje (ocena 1-9)		Bokorenje (ocena 1-9)		Datum prve košnje	Visina biljke kod prve košnje (cm)	
		Sorta 2	NS Mediana	Sorta 2	NS Mediana		Sorta 2	NS Mediana
Novi Sad	2006.	9,0	9,0	9,0	9,0	15.07.	62,5	58,0
	2007.	-	-	-	-	30.04.	65,2	62,8
	ξ	9,0	9,0	9,0	9,0	-	63,8	60,4
Kruševac	2006.	9,0	7,0	9,0	9,0	5.07.	64,0	65,0
	2007.	-	-	-	-	4.05.	86,7	91,7
	ξ	9,0	7,0	9,0	9,0	-	75,3	78,3
Zaječar	2006.	9,0	9,0	9,0	9,0	7.07.	55,1	53,2
	2007.	-	-	-	-	25.05.	72,7	71,4
	ξ	9,0	9,0	9,0	9,0	-	63,9	62,3
Sombor	2006.	9,0	9,0	9,0	9,0	15.07.	-	-
	2007.	-	-	-	-	15.05.	94,0	91,0
	ξ	9,0	9,0	9,0	9,0	-	94,0	91,0
Zemun	2006.	-	-	-	-	26.06.	58,0	54,0
	2007.	-	-	-	-	4.05.	72,7	73,6
	ξ	-	-	-	-	-	65,3	63,8
= x 2006-2007.		9,0	8,3	9,0	9,0	-	72,5	71,2

Nastavak table 2.

Loka- litet	God.	Brzina regeneracije(cm)		Poleganje (ocena 1-9)		Gustina useva (ocena 1-9)		Prezimljavanje (ocena 1-9)	
		Sorta 2	NS Mediana	Sorta 2	NS Mediana	Sorta 2	NS Mediana	Sorta 2	NS Mediana
Novi Sad	2006.	40,8	38,9	9,0	9,0	9,0	9,0	-	-
	2007.	42,0	39,9	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	41,4	39,4	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Kruš- evac	2006.	9,0	9,0	9,0	9,0	-	-	-	-
	2007.	8,2	7,8	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	8,6	8,4	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Zaje- čar	2006.	11,0	11,1	9,0	9,0	9,0	9,0	-	-
	2007.	14,8	15,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	12,9	13,05	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Som- bor	2006.	-	-	-	-	9,0	9,0	-	-
	2007.	36,0	35,0	-	-	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	36,0	35,0	-	-	9,0	9,0	9,0	9,0
Zemun	2006.	15,6	12,1	9,0	9,0	9,0	9,0	-	-
	2007.	16,0	17,0	9,0	9,0	9,0	7,0	9,0	9,0

	ξ	15,8	14,5	9,0	9,0	9,0	8,0	9,0	9,0
\bar{x} 2006-2007.		22,9	22,1	9,0	9,0	9,0	8,75	9,0	9,0

Tabela 3. HEMIJSKO-TEHNOLOŠKE OSOBINE (%) U PROIZVODNOJ 2007. GODINI

Lokalitet	Otkos	Sirova celuloza		Masti		Sirovi pepeo		BEM	
		Sorta 2	NS Mediana	Sorta 2	NS Mediana	Sorta 2	NS Mediana	Sorta 2	NS Mediana
Kruševac	I	23.19	27.66	2.33	2.26	12.47	10.41	41.53	41.06
	II	38.62	34.76	2.59	1.94	8.22	9.18	32.34	35.03
	III	23.84	27.36	2.82	2.94	9.68	8.05	42.39	41.33
	IV	27.63	20.38	2.33	3.45	9.08	9.88	39.73	42.87
ξ otkosa		28,32	27,54	2,52	2,65	9,86	9,38	39,00	40,07

Tabela 4. - SADRŽAJ SIROVIH PROTEINA (%)

Lokalitet	Otkos	Sorta 2	NS Mediana
Kruševac	I	20.48	18.61
	II	18.23	19.09
	III	21.28	20.33
	IV	21.23	23.40
ξ otkosa		20,31 ⁰	20,36

$$F = 0,19 \text{ i}$$

$$Cv = 5,77$$

Sorta 3.

Reg.broj: 320-04-01190/2006-08

Botanička pripadnost: **LUCERKA** – *Medicago sativa* L.

U poređenju sa sortom **NS Mediana ZMS V**, koja je poslužila kao standard, **Sorta 3** odlikuje se sledećim osobinama:

Morfološko - biološke osobine (ocena 1-9)

- Bokorenje: 9,0 sorta kao kod standarda
- Otpornost prema poleganju: 9,0 sorta kao kod standarda
- Prezimljavanje: 9,0 sorta kao kod standarda
- Gustina useva: 8,75 sorta kao kod standarda

Biljka: visina biljke – 69,7 cm sorta za 1,5 cm niža od standarda

Hemijsko tehnološke osobine (%)

- Sadržaj sirove celuloze: 27,60 sorta za 0,06 veći od standarda
- Sadržaj sirovih proteina: 20,73 sorta za 0,37 veći od standarda
- Sadržaj masti: 2,66 sorta za 0,01 veći od standarda
- Sadržaj pepela: 10,66 sorta za 1,28 veći od standarda
- BEM: 38,35 sorta za 1,72 manji od standarda

Produktivnost

U proseku za sve godine i lokalitete treća sorta lucerke je ostvarila veći prinos (52710⁰ kg/ha) zelene mase za 1193 kg što je na nivou standarda (51517 kg/ha) i vrlo značajno veći prinos suve materije (13582⁺⁺kg/ha) u odnosu na NS Medianu (12895 kg/ha). Sorta je imala veći sadržaj proteina za 0,37 u poređenju sa standardom.

Tabela 1. PRINOS ZELENE MASE I SUVE MATERIJE (kg/ha)

Lokalitet	Godina	Prinos zelene mase (kg/ha)		Prinos suve materije (kg/ha)	
		Sorta 3	NS Mediana	Sorta 3	NS Mediana
Novi Sad	2006	42960	35600	10573	8889
	2007	107840	104040	24700	23231
	ξ	75400	69820	17637	16060
Kruševac	2006	33800	33640	8538	8889
	2007	83760	84840	19187	19650
	ξ	58780	59240	13862	14269
Zaječar	2006	24000	24464	6568	7244
	2007	54464	51508	15136	12844
	ξ	39232	37986	10852	10044
Sombor	2006	30760	29720	8540	7364
	2007	64200	68200	20628	20328
	ξ	47480	48960	14584	13846
Dobanovci	2006	25800	26880	7040	7104
	2007	59520	56280	14908	13412
	ξ	42660	41580	10974	10258
\bar{x} (2006-2007.)		52710 ^o	51517	13582 ⁺⁺	12895
d	0,05	1910		498	
	0,01	2358		615	
Cv		7,60		7,74	

Tabela 2. MORFOLOŠKO-BIOLOŠKE OSOBINE

Lokalitet	God.	Nicanje (ocena 1-9)		Bokorenje (ocena 1-9)		Datum prve košnje	Visina biljke kod prve košnje (cm)	
		Sorta 3	NS Mediana	Sorta 3	NS Mediana		Sorta 3	NS Mediana
Novi Sad	2006.	9,0	9,0	9,0	9,0	15.07.	55,2	58,0
	2007.	-	-	-	-	30.04	61,0	62,8
	ξ	9,0	9,0	9,0	9,0	-	58,1	60,4
Kruševac	2006.	9,0	7,0	9,0	9,0	5.07.	62,0	65,0
	2007.	-	-	-	-	4.05.	76,7	91,7
	ξ						69,3	78,3
Zaječar	2006.	9,0	9,0	9,0	9,0	7.07.	50,7	53,2
	2007.	-	-	-	-	25.05.	69,7	71,4
	ξ	9,0	9,0	9,0	9,0	-	60,2	62,3
Sombor	2006.	9,0	9,0	9,0	9,0	17.07.	-	-
	2007.	-	-	-	-	15.05.	95,0	91,0
	ξ	9,0	9,0	9,0	9,0		95,0	91,0
Zemun	2006.	-	-	-	-	26.06.	56,0	54,0
	2007.	-	-	-	-	4.05.	76,0	73,6
	ξ	-	-	-	-	-	66,0	63,8
= x 2006-2007.		9,0	8,3	9,0	9,0	-	69,7	71,2

Nastavak table 2.

Loka- litet	God.	Brzina regeneracije(cm)		Poleganje (ocena 1-9)		Gustina useva (ocena 1-9)		Prezimljavanje (ocena 1-9)	
		Sorta 3	NS Mediana	Sorta 3	NS Mediana	Sorta 3	NS Mediana	Sorta 3	NS Mediana
Novi Sad	2006.	40,3	38,9	9,0	9,0	9,0	9,0	-	-
	2007.	40,1	39,9	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	40,2	39,4	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Kruš- evac	2006.	10,0	9,0	9,0	9,0	-	-	-	-
	2007.	7,0	7,8	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	8,5	8,4	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Zaje- čar	2006.	10,9	11,1	9,0	9,0	9,0	9,0	-	-
	2007.	14,8	15,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	12,8	13,05	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Som- bor	2006.	-	-	-	-	9,0	9,0	-	-
	2007.	32,0	35,0	-	-	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	32,0	35,0	-	-	9,0	9,0	9,0	9,0
Zemun	2006.	13,1	12,1	9,0	9,0	9,0	9,0	-	-

	2007.	17,5	17,0	9,0	9,0	7,0	7,0	9,0	9,0
	ξ	15,3	14,5	9,0	9,0	8,0	8,0	9,0	9,0
x̄ 2006-2007.		21,8	22,1	9,0	9,0	8,75	8,75	9,0	9,0

Tabela 3. HEMIJSKO-TEHNOLOŠKE OSOBINE (%) U PROIZVODNOJ 2007. GODINI

Lokalitet	Otkos	Sirova celuloza		Masti		Sirovi pepeo		BEM	
		Sorta 3	NS Mediana	Sorta 3	NS Mediana	Sorta 3	NS Mediana	Sorta 3	NS Mediana
Kruševac	I	24.58	27.66	2.81	2.26	12.36	10.41	39.31	41.06
	II	35.96	34.76	2.32	1.94	8.35	9.18	34.56	35.03
	III	29.13	27.36	2.26	2.94	10.90	8.05	38.71	41.33
	IV	20.73	20.38	3.25	3.45	11.04	9.88	40.81	42.87
ξ otkosa		27,60	27,54	2,66	2,65	10,66	9,38	38,35	40,07

Tabela 4. - SADRŽAJ SIROVIH PROTEINA (%)

Lokalitet	Otkos	Sorta 3	NS Mediana
Kruševac	I	20.94	18.61
	II	18.80	19.09
	III	19.00	20.33
	IV	24.17	23.40
ξ otkosa		20,73 ⁰	20,36

$$F = 0,19 \text{ i}$$

$$Cv = 5,77$$

Sorta 1.

Reg.broj: 320-04-01350/2006-08

Botanička pripadnost: **FRANCUSKI LJULJ** –*Arrhenatherum elatius* (L.) P.Beav.

U poređenju sa sortom **Goč**, koja je poslužila kao standard, **Sorta 1** odlikuje se sledećim osobinama:

Morfološko - biološke osobine (ocena 1-9)

- Bokorenje: 8,3 sorta za 0,7 manje od standarda
- Otpornost prema poleganju: 9,0 sorta kao kod standarda
- Prezimljavanje: 9,0 sorta za 0,5 veće od standarda
- Gustina useva: 8,6 sorta za 0,2 veća od standarda

Biljka: visina biljke – 75,9 cm sorta za 1,3 cm niža od standarda

Hemijsko tehnološke osobine (%)

- Sadržaj sirove celuloze: 33,14 sorta za 1,5 manji sadržaj od standarda
- Sadržaj sirovih proteina: 11,13 sorta za 0,21 veći od standarda
- Sadržaj masti: 2,67 sorta za 0,27 veći od standarda
- Sadržaj pepela: 8,78 sorta za 0,51 manji od standarda
- BEM: 44,26 sorta za 1,52 veći od standarda

Produktivnost

U proseku godina i lokaliteta Sorta 1 francuskog ljulja je ostvarila prinos zelene mase od 27901⁺⁺kg/ha i prinos suve materije od 7877⁺⁺kg/ha. Ostvareni prinosi su vrlo značajno veći u odnosu na standard Goč (26091 kg/ha i 7485 kg/ha). Sorta je imala i veći sadržaj proteina u poređenju sa standardom.

Tabela 1. PRINOS ZELENE MASE I SUVE MATERIJE (kg/ha)

Lokalitet	Godina	Prinos zelene mase (kg/ha)		Prinos suve materije (kg/ha)	
		Sorta 1	Goč	Sorta 1	Goč
Novi Sad	2006	20720	21160	7712	8864
	2007	30680	29840	9272	9836
	ξ	25700	25500	8492	9350
Kruševac	2006	22960	20880	6664	5848
	2007	36680	32480	9724	8332
	ξ	29820	26680	8194	7090
Zaječar	2006	27816	25528	7448	6864
	2007	46968	43244	11344	9960
	ξ	37392	34386	9396	8412
Dobanovci	2006	10880	11840	2944	3316
	2007	26504	23756	7908	6860
	ξ	18692	17798	5426	5088
\bar{x} (2006-2007.)		27901 ⁺⁺	26091	7877 ⁺⁺	7485
d	0,05	950		295	
	0,01	1263		392	
Cv		7,88		8,61	

Tabela 2. MORFOLOŠKO-BIOLOŠKE OSOBINE

Lokalitet	God.	Nicanje (ocena 1-9)		Bokorenje (ocena 1-9)		Datum prve košnje	Visina biljke kod prve košnje (cm)	
		Sorta 1	Goč	Sorta 1	Goč		Sorta 1	Goč
Novi Sad	2006.	9,0	9,0	7,0	9,0	28.06.	57,6	66,7
	2007.	-	-	-	-	10.05.	103	95
	ξ	9,0	9,0	7,0	9,0	-	80,3	80,8
Kruševac	2006.	9,0	9,0	9,0	9,0	5.07.	53,7	61,3
	2007.	-	-	-	-	4.05.	123,3	125,0
	ξ	9,0	9,0	9,0	9,0	-	88,5	93,1
Zaječar	2006.	9,0	7,0	9,0	9,0	7.07.	71,8	69,7
	2007.	-	-	-	-	9.05.	90,1	91,0
	ξ	9,0	9,0	9,0	9,0	-	80,9	80,3
Zemun	2006.	-	-	-	-	26.06.	44,0	48,0
	2007.	-	-	-	-	4.05.	64,0	61,3
	ξ	-	-	-	-	-	54,0	54,6
= x 2006-2007.		9,0	9,0	8,3	9,0	-	75,9	77,2

Nastavak table 2.

Loka- litet	God.	Brzina regeneracije(cm)		Poleganje (ocena 1-9)		Gustina useva (ocena 1-9)		Prezimljavanje (ocena 1-9)	
		Sorta 1	Goč	Sorta 1	Goč	Sorta 1	Goč	Sorta 1	Goč
Novi Sad	2006.	15,0	16,0	9,0	9,0	8,0	8,0	-	-
	2007.	17,0	14,0	9,0	9,0	7,0	7,0	9,0	9,0
	ξ	16,0	15,0	9,0	9,0	7,5	7,5	9,0	9,0
Kruš- evac	2006.	14,0	12,7	9,0	9,0	9,0	9,0	-	-
	2007.	5,5	5,7	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	9,75	9,2	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Zaje- čar	2006.	13,2	12,9	9,0	9,0	9,0	9,0	-	-
	2007.	15,7	14,4	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
	ξ	14,5	13,6	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Zem- un	2006.	8,0	8,5	9,0	9,0	9,0	9,0	-	-
	2007.	14,3	13,5	9,0	9,0	9,0	7,0	9,0	7,0
	ξ	11,1	11,0	9,0	9,0	9,0	8,0	9,0	7,0
= x 2006-2007.		12,8	12,2	9,0	9,0	8,6	8,4	9,0	8,5

**Tabela 3. HEMIJSKO-TEHNOLOŠKE OSOBINE (%) U
PROIZVODNOJ 2006. GODINI**

Lokalitet	Otkos	Sirova celuloza		Masti		Sirovi pepeo		BEM	
		Sorta 1	Goč	Sorta 1	Goč	Sorta 1	Goč	Sorta 1	Goč
Kruševac	I	34.12	33.98	2.44	1.96	6.36	7.99	48.17	47.24
	II	32.17	35.31	2.91	2.85	11.21	10.60	40.36	38.24
ξ otkosa		33,14	34,64	2,67	2,40	8,78	9,29	44,26	42,74

Tabela 4. - SADRŽAJ SIROVIH PROTEINA (%)

Lokalitet	Otkos	Sorta 1	Goč
Kruševac	I	8.91	8.84
	II	13.35	13.00
ξ otkosa		11,13	10,92

**ŠIFRA, RADNI NAZIV, KOMERCIJALNI NAZIV I PODNOSILAC
ZAHTEVA**

Šifra	Reg. broj sorte	Radni naziv sorte	Komercijalni naziv	Podnosilac zahteva	Odluka Komisije
1	2	3	4	5	
JARI STOČNI GRAŠAK –<i>Pisum sativum L.partim</i>					
1.	320-04-00937/2006-08	L-536	PARTNER	Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad	Predlaže se za priznavanje
2.	320-04-00938/2006-08	L-537	KRISTAL	Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad	Predlaže se za priznavanje
3.	320-04-00939/2006-08	L-538	DUKAT	Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad	Predlaže se za priznavanje
4.	320-04-00283/2006-08	Gold	-	Hibrid, Beograd	Ne predlaže se za uvođenje u proizvodnju
JARI STOČNI BOB –<i>Vicia L. faba</i>					
1.	320-04-00940/2006-08	B-412	ŠARAC	Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad	Predlaže se za priznavanje
2.	320-04-00936/2006-08	B-413	GEMA	Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad	Predlaže se za priznavanje
LUCERKA- <i>Medicago sativa L.</i>					
1.	320-04-00923/2006-08	7/06	-	Agros, Kruševac	Ne predlaže se za priznavanje
2.	320-04-00924/2006-08	8/06	-	Agros, Kruševac	Ne predlaže se za priznavanje
3.	320-04-01190/2006-08	BGD 04/06	NERA	Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad	Predlaže se za priznavanje
FRANCUSKI LJULJ –<i>Arrhenatherum elatius L.</i>					
1.	320-04-01350/2006-08	K-AE 1	Kruševački 16 (K-16)	Institut za krmno bilje, Kruševac	Predlaže se za priznavanje